

DEBRECZEN

OLITIKAI NAPILAP.

A DEBRECENI ES HAJ UMEGYEI FUGGETLENSÉGI PART HIVATALOS KÖZLÖNYE.

ELŐFIZETÉSI ARAK:

Melyben: Félévre 6 kor. Negyedévre 3 kor. — fill.
Vidéken: Félévre 9 kor. Negyedévre 4 kor. 50 fill.

Szerkesztő: Varga Lajos. Felelős szerkesztő: Bakásy Jenő.

Egyes szám ára 4 fillér.
Szerkesztőség és kiadóhivatal:
Debrecen, Csapó-utca 10. Telefon 412.

Barázdák.

Hogy mi lesz, senki sem tudja. A magyar nemzet békés függetlenségi harcra csak védekező jellegű. Még az sincs kellőképp szervezve. A támadástól függ a védekezés mikéntje.

Ez így nem jól van. Ebben az egyenlőtlen harcra hiába feccséljük el a nemzet erkölcsi, de különösen anyagi erejét. Így csak az amerikai Inkák védekeztek a spanyol betörők ellen, a mikor elpusztították virágzó hazájukat és kipusztították önmagukat.

De hát szükséges-e, hogy mi is a nemzeti öngyilkosság politikáját folytassuk? Nem, a védelem közben átvághatunk a támadásba is, s olyan csapásokat adhatunk az ellenfélnek, mialatt az ő csapásait kivédjük, hogy belepusztul. Az inait metszhetjük el a hatalomnak a gazdasági téren. De akkor úgy vágjuk ám át, hogy örökös nyomorék maradjon!

Hogy a derék szerbek igazán testvéri szövetségeseink most a Habsburg-uralom elleni küzdelemben, mutatja az is, hogy szerb hírlapírók egyesülete a következő táviratot küldte Kossuth Ferencnek:

„A szerb hírlapírók” egyesülete siet önnek legnagyobb köszönetét nyilvánítani ama meleg rokonszenvért, amelyet ön a szerb nemzet iránt nyilvánított és biztositani akarja arról, hogy ugyanezen véleményben van arról a Balkán-államok jövője tekintetében is, ami különben is csak folytatása annak a politikának, a melyet az ön dicsőséges atyja megkezdett.”

Rendkívül fontos és a messze jövőbe

kiható politikai esemény ez a távirat. Ez mutatja, hogy a Balkán államok szövetsége, amit a dicső Kossuth Lajos kezdeményezett, már nem hiu ábránd többé, hanem a megvalósuláshoz közel áll.

Aki az eseményeket figyelemmel kíséri, láthatja, hogy céltudatos törekvések ezek. A horvát és dalmáciai képviselők fumei határozata volt az első lépés, azután a szerb-bolgár vámanió a második, de jönni fog a harmadik is: a Balkán államok szövetsége Montenegró és Románia bevonásával, már utban is van, A többi is jönni fog kérelhetetlenül!

De a Burg struccai a nagyhatalmi hóbort és a csökönyösség homokjába dugják fejüket; nem látják, nem hallanak. Szegény struccok, mi látunk benneket...

Minden, emberkéz által alkotott mű, legyen az fogpiszkáló vagy államrendszer, el fog pusztulni. Nagyon jól van az, hogy a születéskor a halál csiráját hordja magában az ember.

Ebben a nagy, szentküzdelemben, amelyt a magyar nemzet vív most a Habsburg-uralommal, megnyugtató gondolat az nekünk, hogy elmúlás a sorsa ennek is; az pedig egyenesen lélekemelő, hogy az idő már nincsen messze, amikor hazánk teljesen független és önálló lesz megint.

Teendők.

Debrecen, 1906. január 21.

Debrecen sz. kir. városnak neve ott ragyog azon a koszorun, melyet a magyar nemzet Génusza a honszerelmem hervadhatatlan babérleveleiből kötött.

A törvényhatósági bizottsági közgyűlés egyhangu határozattal mondotta ki: hogy a hazaárulásnak az idők végtelenségéig letörülhetetlen bélyegével megbélyegzett kormánytól a kormányzásnak alkotmányos eszközeit megtagadja: adót, ujoncot neki nem ad, még az adók címén teljesített önkéntes fizetményeket sem szolgáltatja át, mert az 1504. évi I. t.-c. 5. és 6. §-ai becssteleneknek nyilvánította azokat, akik ez országgyűlés által meg nem szavazott adókat, vagy adók címén bármily fizetményt a kormánynak teljesítenek. Már pedig Debrecen város törvényhatósága becsstelen nem lehet soha! Ujoncot sem ad a kormánynak, mert a nemzet felhatalmazása nélkül nincs és nem lehet joga a nemzetnek fiaival rendelkezni.

A törvényhatósági közgyűlés nem ijedt meg e határozatoknak másodszori megsemmisítésétől sem és ezzel a tényével elfoglalta Debrecen város mint politikai testület és hazafias közönsége is a nemzet közérzetében azt a helyet, a melyet történelmi múltjánál fogva elfoglalnia kellett!

Örök és lemoshatatlan szégyen lett volna az Debrecennek, hogyha mindez nem így történt volna.

E közgyűlési határozatok után csak az volt hátra, hogy a törvényhatóság és a város lelkes közönsége meg is tartsák ezt a helyet, amely helyen a nemzetnek elismerése és tisztelete mint egy messze világító fénykoszoru övezi Debrecennek nevét.

Erre nézve is megtette a hathatós intézkedéseket. Mult év november

A szerelem körül.

Irtá: Hegedüs-Bite Gyula.

I.

Volt egyszer egy ifju Forróbb volt a vére, mint a többieknek, csillogóbb, ragyogóbb a fantáziája s nagyobb a szíve. Volt a vérében egy csöpp, a mely sohasem hagyta nyugodni. Valami folyton arra ösztönlte: eredj a világba. Menj és tapasztald ki a természet millió meg millió változatát, nézz be a még mindig forrongó természet kohójába is, — az emberi lélekbe. És amit még nem láttál, tanulj abból. Ne gondolkozzál olyan dologról, a mit még nem láttál, vagy aminek még nem éreztél a hatását. Hiszen ez merő hiábavalóság. Am gondolkozzál arról, amit láttál. Így lesz gondolkodásodnak alapja.

Az ifju halgatott a vére szavára. Érezte, hogy a legnagyobb igazságtalanságot akkor követi el az ember önmaga ellen, a mikor ellemt akar állani a természetének. Elment.

II.

Sokáig vándorolt. Nagyon sok országot bejárt, roppant sok furesaságot tapasztalt, de

mindez mintha nem elégítette volna ki. Ez semmi. Ez azonos dolog azokkal, amelyeket ő eddig is megfigyelt.

Az emberek mindenütt egyformák. Csak a szokásaik mások. Azonban ezek se olyan nagyon, hogy az egyik a másikra ne emlékeztetne.

Látott olyan országot, ahol az, amit nálunk bűnnek neveznek, ott erény. S viszont. Minden az érzésből fakad. És az érzés lehet jó és rossz. Tehát a cselekedetek is az érzések szerint jók és rosszak.

Sehol sem tudott hosszabb ideig maradni. A vére folyton azt sugta: nem ez az a hely, ahol érdemes volna tovább időzni. Amelynek lakosait érdemes lenne hosszabb ideig megfigyelni.

Ment tehát tovább.

III.

És egyszer egy nagyon fures országba érkezett. Eppen a fővárosba, amelynek lakosága meghaladta a háromszázezer lelket.

Éjjel volt, amikor megjött. Azonban sehol semmi láрма, semmi zivaj. A boltok, vendéglők mind csakva s az utcákon egy lélek sem. Még fogadót sem talált. Kény-

telen volt tehát egész reggelig az utcákon kóborolni.

Minden ragyogott a tisztaságtól. És csönd, mély csönd.

— Ez az ideális ország! — kiáltott föl az ifju. — Itt olyan embere kelhetnek, akik között lenni gyönyörűség.

Reggeledett. A városra átlátszó köd szállott le s a nap fénylő vörös korongja már látszott az ég alján. Folyton halványult, a köd oszlott s végre fehér fényt hintve emelkedett az ég boltozatán.

Az utcák is megnépesültek. A boltokat nyitogatni kezdték s tiszta, csinos ruhába öltözött emberek jártak ide oda. Néha néha csöndesen beszélgettek egymással, de sohasem morolyogtak. Olyan volt a város nappal is, akár éjjel, csak hogy az emberek jártak keltek.

Az ifju megkérdezt egy férfit:

— Milyen ország ez?

— A nyugodtak országa.

— Hm. És minden ember nyugodt is?

— Mindenik. Itt nincs soha veszekedés, láрма, itt az emberek csöndesen megternek egymással.

— Hát ha mégis találkozónék olyan ember, aki megzavarná a nyugalmat?

30-án egyhangu lelkesedéssel meghozott határozatával három irányban részletes intézkedéseket határozott el. Kimondotta, hogy:

Az alkotmányellenes kormány által kinevezendő új főispánt — bárki legyen is az — a törvényhatósági bizottsági közgyűlés be nem igtatja, és mindazokat, akik ennek az új főispánnak beiktatására a törvényhatósági bizottság tagjai közül megjelenének: a haza alkotmánya és alkotmányos önkormányzati jogaink ellen vétőknek tekinti és mint ilyeneket megvetésével sújtja a törvényhatóságnak összes tisztviselőit és minden rendű alkalmazottait a törvényhatósági határozatokkal szemben való engedetlenség következményeinek terhe alatt tiltotta attól, hogy az új főispánnak bármi tekintetben és bármily módon segítségére legyenek és végre

a város lelkes közönségéhez fordulva ama jogos várakozásának adott kifejezést, miszerint az alkotmányellenes kormányzatnak meggyűlöletében a törvényhatóságnak és a törvényhatósági tisztviselői karnak minden megengedett módon és minden törvényes eszközzel segítségére leend.

A közgyűlésnek eme határozata a társadalom körében s ennek minden rétegében rokonszenvvel, tetszéssel, helyesléssel, sőt mondhatjuk hogy riadó lelkesedéssel találkozott. Nem emelkedett seholy egyetlen egy hang sem, mely azt nem hogy elítélte, hanem csak kevéssé is túlzottnak találta volna. Ez pedig élénk és csalhatatlan bizonyosága annak, hogy a törvényhatósági közgyűlés valóban hűen tükrözi vissza a társadalomnak felfogását, hogy a közönség és az ő törvényhatósági képviselői valóban együtt éreznek, egyetlen értenek!

Es micsoda erő, mily óriási hatalom van ebben az egyetértésben!

Ma már nyíltan és a hazafias örömtől pirosuló orcával mondhatjuk azt, hogy

nincs a törvényhatósági bizottságnak egyetlen egy hivatalnok, sem virilis, sem választott tagja sem, a ki a főispáni beiktatáson megjelenése által a haza alkotmánya és törvényhatósági önkormányzati jogaink ellen vétene; nem fog megjelenni tehát egyetlen egy bizottsági tag sem; a hazafiak távol maradnak, mert hazaszeretettük ezt így parancsolja, a labancok pedig azért, mert érzik, hogy a törvényhatóság és társadalom együttes megvetésének elviselhetetlen sulya alatt még az ő hajlékony derekuknak is össze kell roppannia.

Levesszük kalapunkat a tisztviselői kar előtt is és elismerésünket fejezzük ki a törvényhatóság összes alkalmazottaival szemben. A hazaszerete dülő veszély egygyé forrasztotta mindnyájukat. Nem lesz közöttük áruló, nem lesz közöttük egyetlen egy sem, a kinek fejére ráolvadni lehetne majdan a törvényhatósági határozattal szemben való engedetlenségnek szégyen paragrafusát! És büszke önérettel jegyezzük fel, hogy nem az engedetlenségnek, nem a közgyűlési parancs megszegésének előre látható paragrafusos, és nem is a társadalomnak még negyediziglen is büntető ítéletétől való félelem, hanem a legtisztább haza és alkotmány szeretet az a bűvös kapocs, mely ezt a hatalmas táborát szorosán összetartja.

Es hogy vagyunk a társadalommal?

E kérdésre nem fogadom el feleletül Augustin urnak kiiktatását.

Nem kárhoztatok, de nem is dicsérek e miatt senkit és semmit.

Hanem sajnálkozásomnak kell kifejezést adnom a miatt, hogy mint ez a kiiktatás is bizonyítja: a társadalom egyáltalán nincsen szervezve. Sőt egészen magára van hagyatva. Csoda-e ily körülmények között, hogy a szenvedélynek hirtelen fellángolása a hazafias gyűlöletnek ötletszerű kitörése véres jeleneteket rögtönöz?

Szervezni kell tehát a társadalom ellenállását! Ma kaszinókban, társas

körökben, kávéházakban, vendéglőkben zöld és fehér asztalok mellett mindenütt politikai vita folyik. Ezer agynak tizszer annyi gondolata van és senki sem hallgat a másakra, tüzeljük egymást a nélkül, hogy egymásra hatni tudnánk, tanácsot kapunk és adunk anélkül, hogy megfogadnánk — akarunk valamit, de nem tudjuk, hogy mi legyen az, a hallgatag ellenállást prédikáljuk és markunk rögtön ökölbe szorul a mint csak egy-egy kedvezőtlen hírt hallunk.

Ez így nem jól van.

Irányítani kell a társadalomnak magatartását. A sokféle megosztó véleményeket és akaratokat egy irányba kell terelni, ne legyen több, csak egy vélemény, csak egy akarat. De ezt aztán tisztelje mindenki és a szerint cselekedjék.

Szervezni kell a társadalomnak hallgatag ellenállását! Hiszen látjuk napról-napra, hogy az alkotmányellenes kormányzatot nem a főispáni beiktatás megtagadásával, nem, még annak csuffá tételével sem győzhetjük le. Mindez csak egy zajos vagy zajosabb epizód, csak egy jelenet a most folyó alkotmányos harcban, mely mély és szélesre terjedő hullámokat ver. De a nemzeti küzdelem nem ebben, és nem ezzel, hanem a társadalomnak a végletekig menő hallgatag ellenállásával lesz a maga igazi nagyságában kimerítve. És ez a hallgatag ellenállás az a fenséges küzdelem, mely a maga roppant erkölcsi erejével, hatalmával győzedelmeskedni fog a poklok kapui felett is.

Ne hagyjuk a küzdelemben tiszteletreméltó hazafias szenvedélyeket tettelességekben megnyilatkozni. A tettelesség ideje ma még nem érkezett el a mi számunkra. Karjainknak erejét és minden csepp vérünket tartogassuk arra az időre, amikor az alkotmányellenes kormányzat fegyveres beavatkozással bennünket is a tettelesség terére kényszerít.

A kormány helyzete ma hasonló Páris ostromához. A nagy, a dicső vá-

A férfi csodálkozva nézett az ifjura:

— Itt? Nincsen olyan, kérem. Hiszen itt nincs is törvényszék. Mert nem vagyunk rászorultak. Rendőröket sem láthat seholy.

Nincs szükség rájuk. Itt nem háborítja meg senki a rendet. Kocsma is csak néhány van, hogy a vidékről bejövő embereknek legyen hová betérniök.

Az ifju roppant módon elsudálkozott. Ilyet ő hosszu bolyongása alatt még nem tapasztalt.

Es megkérdezte:

— Aztán mi okozza ezt a nagy nyugalmat?

— Itt olyan az emberek lelke. Tele van nyugalommal.

— Nos és akik más országokból jönnek?

— Aki égy hétig itt marad, az mind ilyen lesz. Ez az éghajlat okozza ezt.

A férfi elment. Az ifju pedig betért egy fogadóba.

A fogadós lánya szolgálta ki. S amint az ifju elnézte a leány szabályos, nyugodt szép arcát, a szívét elfogta a mindent fölforgató szerelem.

Es a leány olyan szívesen beszélt vele. Gyöngéden, szépen. Es ha a keze hozzáért az övéhez, megremegett az ifjué. A leány nyugodt maradt.

S mikor beszélgettek, az ifju halkán, szerelmes hangon szólt.

— En nagyon szeretlek. Előnti szive-

met a szerelem. Mondd, akarsz e az enyém lenni? En téged örökké szeretni foglak. Mondd, ugy-e van a te szivedben is szerelem a számomra?

A leány csodálkozva nézett az ifjura. Tiszta, kék szemét kérdőleg függesztette rá; látszott, hogy nem érti azt, amit az beszél. Es válaszolta:

— Mi az a szerelem?

Az ifju oda volt a bámulattól. Majd hirtelen eszébe jutott valami.

— Ah igen, hát azért nyugodtak itt az emberek. Azért nincs itt fülsiketítő láрма és zsivaj. Azért nincs itt törvényszék. Azért nincs itt rendőr. Azért nincs itt kocsma s nem isszák le magukat az emberek. Igen, azért nincs itt véték és bűn! Itt nincs szerelem!

Szeretett volna sirni.

El innen, el. Másthová. Hiszen ha itt marad még egy napig, ő is ilyen nyugodt lesz, mint ezek itt. Akkor az ő vére is lehül és nem fog hevessen dobogni a szíve. Igen, ez az éghajlat le fogja őt is győzni. Nyugodt lesz és élni fog csöndes, nyárpolgári életet.

El innen, el messzire. Hiszen itt nincs szerelem!

IV.

Ment. Gyorsan, sebesen, a hogy csak tudott. A lélegzete is elállt az örült rohanásban. Megvérezte a sok tövis, a mi az

uton volt. Kifolyt vére pirosra festette a fővényt. De ő csak ment, rohant, száguldott tovább.

Kietlen pusztaságon vitt át az útja. Seholy sem volt egy fa, a melynek árnyékában megpihenhetett volna. Seholy sem talált egy forrást, a melynek csörgedező tiszta vizével fölüdithette volna fáradt lázas testét.

Es akkor meglátott a távolban egy várost. Vad rikoltozás, tivornya hangja halatszott belőle. Ordítás, kiabálás.

Sietett. Hiszen ott élet van! S mikor a város kapujához ért, ott látott egy leányt ülni. Nem volt szép. Nem volt olyan szép mint a nyugodtak országában az a kékszemű, szőkehajú leány. De a szemé vad tüzből égett.

Es az ifju odament hozzá s megkérdezte:

— Milyen országban vagyok?

— A szerelem országában.

Kitört belőle a vágy. Eszébe jutott a nyugodtak országa, a hol nincs szerelem. Es mig az emberek bűnös sikoltozása halatszott, odaborult a leány elé.

— Szeretlek . . .

— Imádlak, — felelt a leány s éjszintű hajsátorát kibontva betakarta vele az ifju lázban égő arcát, hogy ne lássa a bűnt, csak szeressen s ne törődjék vele: bűne a szerelem, vagy sem. Csak szerelem legyen.

rost, minden földi gyönyörnek paradicsomát és ennek forrongásig lelkes közönségét megtörte az — éhség! Koplaltassuk ki mi is ezt a gaz rendszert, ne adjunk neki egy fillért, ne adjunk neki egy szál katonát sem.

Hiszzen a pénzen, amit neki adnánk: ellenségeinket toborozza, ellenségeinket fizeti, katonáival pedig rajtunk akar zsarnokoskodni.

Tegyük lehetővé még csak a kísérletet is, amit ezekre nézve a kormány elkövetne közöttünk, — zárjuk ki magunk közül mindazokat, akik által ezeket a kísérleteket csak meg is próbálná.

Az ősi erény: a híres magyar vendégszeretet helyét foglalja el a zárkózottság. És ne legyen senki még csak az udvariasság kérdésében sem zavarban. Ur és közrendű, szegény és gazdag egyformán legyen előkészítve kötelességének tudatára és teljesítésére. És tudja meg mindenki, hogy áruló az, aki csak parányi szívességet is tesz Belzebub e gonosz fajzatainak. Nincs kivétel: ur és paraszt bűnhődni fog egyaránt.

Ezekhez pedig nem kell tettelesség, nem kell vérontás, csak a végletekig menő hallgatag ellenállás.

Ezt pedig az alkotmányvédő bizottság van hivatva szervezni. Ez az ő teendője. Az ő akarata legyen az egyetlen tekintély, az egyetlen parancs, mely előtt meg kell hajolnunk.

Ez pedig a közönség feltétlen teendője.

Suhogó.

Mankó nélkül.

Ki irigylí a béna koldus sorsát? Falábával, vála alá támasztott mankójával végigbiceg az utcán. Szenvedéstől elgyötört arca néma kérelem, mely segítség után eseng. Számára csak könyörületük van a jobbakkal. Irigység dehogyan is bántja bár kinek is a lelkét. A magyar ipar és a magyar kereskedelem is béna koldus. Évek óta mankóján jár. Biceg, tapogatózik, csetlik-botlik, mintha béna is, vak is volna. Vala mely új iparág meghonosítására akkor fanyarodik rá valaki, ha előbb kijárt 10 éves adómentességet és néhány százezer korona állami segítséget. A gyárak, a hajózási vállalatok, a bankok mind megannyi békák, akiknek a mankót szubvenció alakjában a kormány adja.

Nagyon különös ezek után, arról panaszkodni, hogy iparunk, kereskedelmünk lassan fejlődik. Ki látott már mankón járó embert versenyt futni? Ki látta, hogy a béna távgyaloglason vegyen részt? Ki várja tőle, hogy legyőzze éppségben levő vetélytársait? Hiába való volna ez a kába kívánság nagyon. Pedig nálunk minduntalan jeleltek. Előhajljuk naponként százszor is, hogy iparunknak, kereskedelmünknek versenyképessé kell lennie a külföldivel. Nem az angolnal, franciával vagy nagynémekkel, hanem legalább az osztrákkal. Elég szerények vagyunk ugyebár? Magunk között be vallhatjuk, hogy igen. De valljuk be azt is legalább magunknak, hogy még ez a szerény kívánságunk sem fog teljesülni. Legalább nem addig, amíg... Különböző tartásunk rendet.

Iparunk, kereskedelmünk azért nem fejlődik úgy, amint kellene, mert minden számításának alapjává a kormány segítségét, a munkát teszi. Nincs önállóság bennünk, nincs ipari nagykorúság, amely arra sarkalná a vállalkozáshoz elegendő tőkével rendelkező honfitársainkat, hogy a saját erejükre támaszkodva, csak a maguk szakállára merje-

nek kezdeni valamit. A dajka után sóhajtok mindíg. Ezért meg náluk minden pénzügyi szövetkezés, részvénytársaság stb. megalapítása olyan rettenetes nehezén. Nincs meg bennünk a gazdasági szellem, amely szakadatlanul ösztökéljen, biztasson, új meg új önálló vállalkozásba hajtsa. Külföldön ez megvan jóformán mindenütt. És nem az állami szubvenció, nem a minden végtagra alkalmazott mankó, hanem ez a tulajdonság tette ott virágzóvá a közgazdaságnak említett két ágát.

Ne sóhajtozzunk tehát örökösen a mankó után. Mert lám, vannak néha körülmények, mikor az államhatalom képtelen az év elején kiutalványozni az új mankókat. Például most. Hiába várják az állami rendelkezéseket és a szubvenciókat.

És mert ezekhez hozzá voltak szokva gyárosaink, szállítóink, mert ez képezte számításuk alapját, tehetetlenül állnak. Pang minden, mert nincs munka. A válságnak szörnyűsége átkokkal való izlése sem használ semmit, mert a ki eddig mankóhoz volt szokva, az átkozódásokra nem indul meg.

Próbálják egyszer gyárosaink, szállítóink, kereskedőink kifelejteti a mankót számításukból. Hiszszük, hogy akkor hamarosan meglesz erős iparunk és kereskedelmünk.

Tíz év.

Az ezredéves ünnep alkalmával, 1896 január 8-án Szilágyi Dezső az összes törvényhatóságok küldöttségének és az országgyűlés mindkét házának hódolatát tolmácsolta a magyar király előtt. Remek beszédére a király a többek közt ekként válaszolt:

„Mervadó szerep jut a haza sorsának intézésénél az országgyűlésnek; azért hódolatom az is, hogy az országgyűlés mindkét házának minden egyes tagja, áthatva azon tudattól, hogy abbéli állásával nemcsak különös jogok, hanem kötelességek is összekötve az ország irányában, mely a törvényhozástól anyagi és szellemi jólétének gondozását és előmozdítását méltán várja szorgalom és hasznos munka által e várakozásnak megfelelni igyekezzék, mely működésében teljesen összhangzó támogatásamra és kegyelmemre mindenkor számíthat.”

S e nehéz feladatot bizalommal és közös erővel teljesítve, valósulni fog a törvényben foglalt azon kijelentés, hogy szilárd alapjai ezek annak az áldásos összhangnak, amely a jövő századok biztos haladásának is zálogát képezi.”

Még 10 év sem telt el a nemzet és a király között az összhang nemcsak teljesen eltűnt, hanem egyenesen a király teszi lehetővé az országgyűlés működését. Hiszen az 1904. november 18-iki házszabálysértés megtörténte után a király volt az, aki feloszlattván a képviselőházat, az új választások elrendelése által megkérdezte a nemzetet, hogy helyesli e az eddigi rendszert? Midőn pedig a nemzet új életre ébredve, a 48-iki elvek tántoríthatatlan zászlóvivőjét, a függetlenségi pártot juttatta többséghez, akkor a király a neki nem tétszó háznak működését a folytonos házelnapolások által egyenesen lehetővé teszi. A király mondotta alig 10 évvel ezelőtt, hogy: „mervadó szerep jut a haza sorsának intézésénél az országgyűlésnek”, lehetetlen tehát keserűségünket elpalástolni akkor, amidőn a király 10 év előtt tett kijelentése dacára az országgyűlés működésének útját állja.

Igaz ugyan, hogy a király a bécsi udvari kamarilla alattomos besugással és a da-

rabant-kormány valótlán jelentései által túltra van vezetve, de ez a dolog lényegében nem változtat azért, mert a királynak saját szavai szerint, mint a törvényhozás egyik faktorának, nemcsak jogai, hanem kötelességei is vannak. Kötelessége a megkoronázott királynak, hogy a törvénytelen darabant kormány eltávolításával vessen véget a zűrzavarnak, állítsa helyre az összhangot a nemzet és király közt, mert minden késedelem veszéllyel járhat, főleg most, amidőn a törvényhatóságok kénytelenek ezredéves alkotmányunk megvédésért elkezdett harcot folytatni a király kirendeltjeivel szemben.

Hiszszük és reméljük, hogy ő felsége végre meg fogja hallgatni a magyar nemzet vezéreinek a béke helyreállítása véget tett kijelentéseit és fontolóra fogja venni, hogy ennek a vérg sértett nemzetnek türelme a darabontok törvénytírása folytán esetleg elfogyhat, aminek oly ádáz harc lenne a következménye, aminőtől Isten óvja nemzetünket.

De a királyt is.

SZÍNHÁZ.

MŰSOR:

Hétfő, jan. 22-én: „Faust” opera. (B)
Kedd, jan. 23-án: „Fehér Anna” dráma (C)

Szerda, jan. 24-én: „Jerikó falai” színmű. Ujdonság. (A)

Csütörtök, jan. 25. „Jerikó falai” színmű. (B)

Péntek, jan. 26-án: „Drótostót” operette. (C)

Szombat, jan. 27-én: „Postás fiu és huga” bohózat. (A)

Vasárnap, Jan. 28. d. u. „Csöppség” vigjáték.

Este: „Bohém szerelem” operett.

A postás fiu és huga énekes bohózatban senki se keressen irodalmi színvonalat, hanem aki jól akar mulatni, az nézze meg egyszer. A kacagtató bohózatok hosszú sorozatát fogja látni, amelyben különösen Fóthi Frida és Polgár Sándor járnak pompás mókáikkal elől, az egyébként is jó előadás élén. A közönség jól mulatott és sokat tapsolt nekik s kívülök Szakácsnének, Sarkady Vilmosnak, Déry Alfrédnek s általában a többi szereplőknek.

Faust. Ma hétfőn este egész nagy zenéi alkotásban lesz alkalma a közönségnek gyönyörködni, melyet e szezonban igen nagy siker mellett adtak már egyszer, Margitot Zilahyné S. Vilma éneklő, a címszerepet Békefi, Siebelt Fóthi Frida, Mefisztót Polgár Sándor, Valentint pedig Berényi éneklő.

Fehér Anna. Gárdonyi betyártörténetét a C. bérlők még nem látták. A darabot, mely Szabó Irma és Almási Lola alakításai révén is megérdemli az érdeklődést, színtársulatunk holnap hezsa színre.

Hangverseny. Rákos Arnold fővárosi hegedűművész Rákos Ernő a debreceni honvéd gyalogezred őrnagyának fia, a ki, mielőtt külföldi körutjára indulna a debreceni zenekedvelő közönségnek bemutatja művészetét önálló hangverseny keretében. A hangverseny a jövő hó február 4-én a zenede disztermében igen szép műsorral leendő megtartva, közreműködnek még Schmatzer Irén operaénekesnő, Ábrányiné Vein Margit kiváló növendéke és Werlin Sándorné zongoraművésznő, zenedénk kitűnő tanárnője.

HIREK.

Kristóffy — Kristófk.

Kegyelm. „bratranjec“.

Az ügyesen szerkesztett „Nyitramegyei Független Hírlap“ közli a következő érdekes leleplezést:

Az Ország napisajtójában minden napra akad oknyomozó ismertetés arról, hogy hogyan és mily körülmények között alakult ki a bajgyi ügyvivő, Kristóffy diszes magyar nemes neve, akár csak az ebi halból a meztelenné nagy kecskébeka. A legutolsó közlemény Németh püspök levele magához az érdekelthez, a melyben színtelen megdöntöhetetlen rezultumként van elmonva, hogy úgy az öreg, mint annak plebános fivére, a kik a nyitramegyei Csejthe községből származtak, a „Kristóffy“ — két fty-nal irt — nevei jogszerűen használták. Tehát a „Kristóffy“ születési anyakönyvi bejegyzés téves volt s Kristóffyra szabályszerűen javított ki. Nem ismétlem már most az anyakönyvi kiigazítás mikéntjének, a kristóff név megváltoztatásának ismertetett körülményeit, hanem csak arról számolok be, hogy miben áll Kristóffy urak csejthei származása.

Tudvalevő, hogy nemesi előnevét Kristóffy Csejthe község utján nyerte, ugyancsak Csejthe községből való leszármazottnak jelzi atyját és nagybátyját, a plebánost, Német püspök levele is. Utána jártunk tehát, mit tudnak Csejthén erről a leszármazásról. Az eredmény meglepő. Kristóffy ur jómaga — ugylátszik — megelégedett már a Csejthe elhagyott rokonokról, mert az egész névnyomozás alatt meg sem kísérelte arra hivatkozni. Amde az elfeledett rokonok élénken — bár éppen nem dicsekedve — emlégetik az elszakadt atyáit.

Csejthe ma is él több szellér és béres-család, akiknek becsületes nevek — Kristófik. Ezek s az ott élő 70—80 esztendő közsébeliek igen jól tudják még az öreg Kristófik Józsefnek a községből történt elköltözését, aki mint iparoslegény vándorolt el az ország másik végére, Makóra. Az elköltözött József atyjának testvérei és azoknak leszármazottjai, tehát az 1854-ban születtett Józsefnek másodunokatestvérei, ma is cseléd és szellérsorban, mint olyan jámbor tótosokká, Csejthe és a közeli uradalmakban éldegélnek s pálinka mellett sokat emlegetik a hihedetté vált „bratranjec“-et.

Kristófik magyar nemességének „Csejthy“ előnévvel történt adományozása alkalomával névváltoztatásai engedély nem adatott, maradt tehát a régi név továbbra is, ez pedig az ősök után — Kristófik.

Amíg a Kristóff névhez még f t és y t kellett volna ragasztani, ebből az ősi névből már csak az utolsó betűt kellett lekoptatni, hogy Kristófi vá válják, ebből pedig csak ismét a magyar ortográfia különlegessége a „Kristóffy“ kialakulás.

Nagyon örvendünk, hogy a belügynök leszármazását mi már hiteles forrásból ismerjük. Legalább tudjuk, hogy ez a kamarillabórenc darabont hazaáruló nem magyar, hanem Svatopluk ivadék.

— **Előfizetőinket felkérjük, hogy ha tévedésből vagy más okból este pontosan nem kapnak meg a „Debrecen“-t, azonnal tegyenek jelentést a kiadóhivatalban, hogy a szükséges intézkedést megtehessek.**

— **Villamos telep-építés.** A városi tanács tudvalevőleg már döntött a villamos telep építése ügyében. A közgyűlés által ajánlattételre felszólított két cég, a Ganz gyár és a Siemens—Schukkert ajánlatai közül a tanács az utóbbit, mely 25.000 koronával olcsóbb a Ganz gyárénál, fogadta el. A tanácsnak az a nézete, hogy az ajánlatokat csakis felelősség esetén kell a közgyűlés elé terjeszteni. Ha nem felelőssé meg a Ganz gyár a tanács döntését, az esetben a határozatot még e héten jóváhagyás végett felterjesztik a miniszterhez, akinek helybenhagyó döntése után a Siemens és Schukkert cég megkezdi a villamos telep építését.

— **Mit beszél a Boda?** Mint a demokráta-pár lapja, a „Polgár“ írja: Boda Dezső, a debreceni zugszóna szombaton a fővárosba érkezett és nyomban kihallgatásra jelentkezett a gazdájánál, Rudnay főkapitánynál. Egy hírlapírónak azt mondta a debreceni rendőrsínélő, hogy kizárólag személyes ügyekben jött Budapestre. Vasárnap, legkésőbb hétfőn visszautazik Debrecenbe és mindaddig ott marad, míg a főispánt nem installálják. Hogy Kovács Gusztáv megmarad-e főispánnak, vagy más jön helyébe, ezt ő sem tudja. Tóth János, a Debrecenbe vezényelt rendőrkapitány, megunta a szereplés dícsőségét. Miután Végh Gyula, a felfüggesztett debreceni főkapitány nyugdíjazását kérte, új rendőrfőnökről kell gondoskodni, akit már meg is találtak Vaday László dr. államrendőrségi fogalmazó személyében. A debreceni rendőrlégénység, Boda ur nézete szerint nincs kioktatva. Tizenhét lovas-rendőr közül hétnek nincsen lova, sőt a lovas-felügyelőnek sincs, akinek csak a bricsesz-nadrágja jelzi állását. A közbiztonsági állapotok szerinte tényleg lenek. Boda eldicsekedett azzal, hogy mikor a városban nyolevan esendőt szolgálattételre borenelt, küldöttségek voltak nála, hogy megköszönjék intézkedéseit, amelyek elejét vetik a napirenden levő tolvajlásoknak. Mindenesetre kíváncsiak lehetünk, mit mondanak majd ezzel szemben a debreceniek — végzi be a P—r közleményét! Hát van rá megjegyzésünk. A rendőrlégénység a helyi viszonyokhoz képest ki van oktatva, de persze olyan gazságokra, hogy békés polgárokat lekasabojanak és a megszállások előtt a számláikat eldugják, mint a budapesti államrendőrségnél szokás, — nincs kioktatva. *Nálunk nem a polgári közbiztonság elnyomására, hanem azokat megvédésére szolgál a rendőrség.* Itt senki se tud arról, hogy Bodánál küldöttségek jártak és megköszönték intézkedéseit. Nem ösmerünk anyit, egész küldöttségre tehető eltévelyedett embert a városban! Ami pedig a Vaday államrendőrségi fogalmazócskának debreceni főkapitánynya leendő kivezénylését illeti, arra csak annyit mondunk, hogy az államrendőrségnél eltanult elvekkal nem fog itt boldogulni, mert hamar visszafelé fordul a szekere rudja innen, mert Debrecen városának ősi, polgári szabadságokhoz és jogokhoz szokott népe *nem tűri a rendőr basáskodást, az „idagent“ pedig különben sem veszi be.* Van itt nekünk főkapitánynak való, derék, törvénytudó, tisztességes, uri emberünk lucatszámra, nincs szükség az államrendőrség kivezényelt alakjaira. Ha azért mégis ezt a Vaday nevű urat nevezné ki az elpáholt Augusztin főispán, ő banná meg rövidesen, mert a darabont uralom, a pünköszi királyság nem tarthat már soká, mihelyt pedig véget ér, lesz gondunk rá, hogy a darabont-szolgák talpára utilaput kössenek, — legyen felőle nyugodt a Polgár.

— **Barabás Béla Cegléden** E hó nap 24-én, szerdán lesz évfordulója annak, hogy Cegléd város százaz küldöttsége Turinban tisztelgett Kossuth Lajosnál. Ezo évforduló alkalmából Kossuth Ferenc rendszert meg szokott jeleni ceglédi választói körében, ez évben azonban betegsége által gátolva lévén a leutazásban, helyettesítésére és a ceglédi polgárság körébe való leutazásra Barabás Béla képviselőt a függetlenségi és 48-as párt egyik alelnökét kérte fel, a kit nagy ünnepekkel fogadják.

— **Gazdasági bizottság ülése.** Az ev. ref. egyház gazd. bizottsága holnap délután 3 órakor az egyház tanácstermében Vecsey Imre főjegyző elnöklété alatt ülést tart. Tárgyak: folyó ügyek.

— **Debreceni cég jubileuma.** Ritka szép ünnepepég folyt le vasárnap Frank Rezső előnyösen ismert debreceni ruhakereskedő házában. Az üzlet fennállásának 10 esztendő évfordulója alkalmából jubilaris ünnepepég rendeztek a cég alkalmazottai főnökkük tisztelgetésére. Az ünnepepélyn az üzlet egyik tisztviselője beszédet intézett főnökökhöz, Frank Dezsőhöz, a ki meghatottan köszöntö meg a derék alkalmazottak megemlékezését. Az évforduló alkalmából megemlítjük, hogy

Frank Rezső volt az, aki néhány év előtt behozta Debrecenbe a székegy vadász kabátokat, a melyek oly nagy kelendőségnek és népszerűségnek örvendenek úgy annyira, hogy a külföldi gyártmányokkal is felvette a versenyt 1905 április hónapban a Luttichi Belgium kiállításán vett részt, a melyen díszoklevéllel lett kitüntetve szép és jó munkájáért, s ezzel a magyar iparnak a külföld előtt dícsőséget szerzett. A debreceni Székely-társaság is díszoklevéllel tüntette ki. A cég állandóan 30—40 embert foglalkoztat egész éven át és a személyzet nagy része az üzletalapítás óta van Frank Rezső szolgálatában. A cég alkalmazottjait az ünnepepély alkalmából Letzter József fényképész fényképezte.

— **Állatbetegségek.** Hajdu vármegegyében a mult hét folyamán Hajdusoboszlón takonykór és bűrféreg, Hajdudorogon Sertésorbánc és a hajduböszörményi Tégláson sertés rész pusztított.

— **Jótkönyv négyeleti hangverseny.** A debreceni jótkönyv négyelet február 2 ikán, délután 5 órakor tartandó felolvasással egybekötött hangverseny iránt mindentelől nagy érdeklődés tapasztalható. Páholyok már mind jegyezve vannak; a rendezőség ez uton is felkéri azokat, kik páholyokat jegyeztek elő, méltóztassanak azokat e hó 28 ig, déli 12 óráig kiváltani, mert tovább nem lesznek fentartva. Személyjegyek kaphatók Molnár Ferenc ur üzletében. A székek számozva lesznek, közép, bal, és jobb oldal jelzéssel. Az est programjának egyik legbecesebb száma lesz Szűts Miklós dr. törvényszéki elnök felolvasása. A zene-számokat és éneket dr. Szűts Gézané, Kolossy Bólané, Dóczy Irén, P. Nagy Zoltán és dr. Mariska György töltik be. Végül a hegedű mestere, a magyar dalok művésze Zöldi Marci fogja remek játékával gyönyörködtetni a közönséget. A rendezőség már most felkéri a hangversenyen résztvevőket, sziveskedjenek pontosan megjelenni, nehogy elhelyezkedéssel a felolvasás meg legyen zavarva.

— **Az urkocsis-egylet közgyűlése.** A debreceni urkocsis egyesület e hó 28 án, vasárnap d. e. 10 órakor közgyűlést tart a város háza közgyűlési termében. Ezen a közgyűlésen állapítják meg a tavaszi versenyek határnapjait.

— **Rablók garázdálkodása.** Vakmerő rablás tartja izgatottságban — mint lapunk tudósítója jelenti — biharmegyei Hosszupályi községet. Ugyanis Baráth István ottani dohánytermelő lakásába vasárnap éjjel az ablakon át ismeretlen tettesek behatoltak, ott mindent össze vissza hányva felkutattak és a könyvben elrejtett 100 koronát, Baráth István összes készpénz vagyont bankokban magukkal vittek, míg a rablás történt, érdekes, hogy Baráth István és családja mélyen aludt és csak reggelre ébredve elrémülten vették észre az éjjel történteket. Baráth István ismeretlen tettesek ellen tette meg a följelentést.

— **Megtámadott erdőőrök.** Már hetek óta észlelték a fanosikai erdőőrök, hogy a kisdádai erdőből nagyon szorgalmasan lopják a fát. Ezóta ők is gondosabban jártak az erdő, hogy a tolvajok nyomába jöhessenek. Mátyás János és Takács József erdőőrök a napokban is lesbe álltak este, hogy a fatolvajokat tetten érhessek. A várakozás nem is maradt eredménytelen, mert csakhamar felbukkant előttük hat ismeretlen alak, mindegyik nyers akácát cipelt a vállán. Az erdőőrök felszólították a tolvajokat, hogy adjanak nekik zálogot, de azok nem voltak hajlandók ily könnyen megadni magukat. Rátámadtak az őrökre és a vállukon tartot fahasángokkal rettenetesen elverték mindkettőt, azután elmenekültek. Hatóság elleni erőszak és súlyos testi sértés miatt feljelentették a hat tolvajt az ügyészségnél, mely elrendelte nyomozásukat.

— **Bitangságban.** E hó 19-én 3 drb. 3 éves bika bitangságból felfogatott igazolt tulajdonosa a mezőrendőr kapitányságnál átvetheti.

Rálőtt a feleségére. Ugrai Mihály volt szoboszlai lakos felesége Vincze Róza feljelentette, tivornyázó, kártyás férjét, amiért meg akarta gátolni, hogy utolsó fil lért is elkártyázza, aki rálőtt és a rajta lévő ruha a lövéstől meggyuladt. Ugrai ellen emberölési kísérletért az ügyészséghez feljelentés tételét.

Szélhámos a vasuton. Minap a Debrecen felé robogó vonaton barátságos idegen utazott és pedig a körülményekhez képest igen olcsón, mert nem váltott jegyet. A kalauz igazolásra szólította föl majd a közeli állomáson letessékelt a vonatról. Itt kérdőre vonták a különös utast, a ki igen nagy hangon kezdett beszélni:

— Mégis hallatlan dolog így bánni uri emberrel. Én Kágyi Lajos nagyváradi községi bíró vagyok. Elvesztettem a pénzem. Elvesztettem a pénzem. Ez az egész — mondta és a jámbor vasutasok szentül hitték a jeles férfi minden szavát és még utiköltséget is adtak neki kölcsön, hogy ne panaszkozhassék. Mondani sem kell, hogy Kágyi Lajos nevével valami haszonatlan szélhámos élt vissza, a mi még hagyján, de most a máv. debreceni üzletvezetősége szólította a nagyváradi községi bíróságot, hogy Kágyi Lajoson hajtsa be a vasuti jegy árát. Kágyi Lajos persze, a ki félesztendeje ki sem mozdult a városból, igazolta magát az üzletvezetőséggel szemben és feljelentést tett az ismeretlen szélhámos ellen.

Hangverseny és táncestély. A magyarországi kereskedelmi alkalmazottak szakegyesülete február hó 3 án tartja a Kereskedelmi Csarnok összes helyiségeiben hangversenyyel egybekötött zárkörü tánc estélyét, a mely kitűnő poétánk Szávay Gyula ur „Előszó” című kötetményének szaválásával veszi kezdetét. Az ez estélyen még közreműködik Munkácsy János ur hegedű szólójával, Rózsa Ilonka urhölgy monológ szavaltával, Takács Gabrielle urhölgy énekével, végül Sarkadi Vilmos a debreceni színház kiváló tagjának humoros kuplék előadásával fogják tartani a sikeresnek ígérkező estélyt.

Az alkohol. Nyári Péter asztalos segédet vasárnap este 11 órakor holtrészeg állapotban a Tizenháromváros egyik árkában találta elterülve a rendőr, honnan az illetőt bekisérték.

Tea estély a Bikában. Mint mindenkor úgy vasárnap is fényesen sikerült a Szent Erzsébet Egyesület tea estélye. A Bika szálló dísztermében előkelő, szép közönség gyűlt egybe, mely pompás hangulatban, kellemesen szórakozott Rácz Károly zenéje mellett. Az estélyen jelen volt dr. Volafka Nándor püspök is.

Borközi állapotban. Horváth János napszámos részegségében vasárnap este a Nyil és Kut utcákon levő gázlámpák tüvegét sorra beverte miért az illetőt a rendőrségre kísérték, hol további intézkedésig fogva tartják.

Kitiltott egyének. Hajdu Klárát, Habrucky Juliánát és Arva Eszter vasárnap este csavargásért a rendőrségre kísérték, hol kitünt róluk, hogy mindannyian a város területéről végleg kitiltott egyének, akiket a rendőrség illetőségi helyeikre toloncoltat.

x Magyar ember nem használ másot csak a híres Hajdusági pedrót, mert legjobb bajusznövesztő és ápolószer az összes bajuszpedró készítmények között. Hatása gyors és biztos! Postán 3 doboz 2 korona 15 fillérért utánvéttel bérmentve küld a készítő Grósz Nagy Ferenc gyógyszerész, Debrecen Kossuth-utca.

x A Népszégyőző Bank megnyílt. Heti befizetési könyvecskék (legkisebb 10 fillér) kiválthatók Piac-utca 42. sz. a. Lamprecht-palota földszint az udvarban.

TAVIRATOR.

Főispán belktatás.

Miskolc, január 22. Brezovay András, Borsodvármegye darabont főispánja ma érkezett a megye székhelyére Miskolcra. A tiszai pályaudvarra, ahonnan bejártatott 10 órakor a vármegyházára. Az utvonlat katonaság és osendőrség szállotta meg. Tüntetés nem volt. Délélt 11 órakor jelent meg a főispán a megyeháza közgyűlési termében ahol csupán szatmári Királyi László nevű gyászmagyar bizottsági tag jelent meg. A darabont-fiók felolvasta a kinevezési okmányát, kinevezte tb. főjegyzővé Molnár Elek Sándor nevű darabont-szolgát és letette az esküt. A vármegye bizottság tagjai a szomszéiban gyűltek össze és mikor megtudták, hogy Brezovay az esküt már letette, a megyeháza előcsarnokában gyűltek össze, ott elénekelték a himnuszot, aztán pedig a közönséggel együtt a Kossuth-nótát. A város házában, megyeházán és magánházakon gyászlobogók lengenek. Az üzletek zárva, a falakon és üzletajtókon fekete sárga ódudlakról ez a felírás olvasható: *Nemzeti gyász miatt zárva.*

Vezérő-bizottsági ülés.

Budapest, január 22. A szövetséget ellenzők vezérő bizottsága, holnap, kedden délelőtt 10 órakor tart ülést Kossuth Ferenc lakásán.

Polgármester-válság.

Budapest, január 22. A fővárosi polgármester válság még nem nyert ma sem elintézését. Ma a tanács tagjait Halmos János polgármester értekezletre hívta és tudatta, hogy megérkezett a belügynök leirata, amely megsemmisíti a közgyűlés határozatát és 8 nap alatt felelősség terhe alatt követeli a rendelet végrehajtását. A polgármester kijelentette, hogy az önkéntes adót bírói létbe helyezték és ezt ő utólag bejelenti a közgyűlésnek. Ha nem igazolná a közgyűlés eljárását, akkor beadja lemondását, amelyet már el is készített. Délélt 11 órakor rendes tanácsulésen folytatták a tanácskozást, amelyben elhatározták, hogy a polgármester felelősségét bízták az önkéntes adók létbe helyezését, csupán Berczy tanácsos követelte, hogy a leiratát vigyék rendkívüli közgyűlés elé, az adóhivatalt pedig utasítsák, hogy önkéntes adót többé el ne fogadjon.

Főispán járás Bécsbe.

Bécsben, január 22. A darabont főispánok e hét végén mennek az uralkodóhoz, hogy az általános kihallgatások alkalmával megköszönjék kinevezetésüket. A talpnyalók közt utolsó lesz Kovács Augustin debreceni főispán is, akit hosszabb ideig fog fogadni az uralkodó.

Augustin felgyógyult.

Budapest, január 22. Kovács Augustin, Hajdúvármegye és Debrecen főispánja teljesen felépült. A fejsebe is egészen begyógyult, a tört ujja is. Ma már elhagyhatta a beteg szobát is.

Képviselők fizetése.

Budapest, január 22. Justh Gyula házelnök ma átíratot intézett Fejérváry báró fődarábonthoz, hogy 900.000 koronát folyósítson a képviselők február elsején esedékes fizetésére.

Pártközi tanácskozás.

Budapest, január 22. A szövetséget ellenzőkhez tartozó pártokat péntekre pártközi tanácskozást tartanak Kossuth Ferenc elnöke alatt a függetlenségi és 48-as pártkör helyiségeiben. A meghívókat ma küldötte szét a szövetséget ellenzők vezérő-bizottságának elnöksége.

Törvényesek.

Bűnügyi főtárgyalások. Január hó 23 án kedden, Görög Péter Imre s társa ellen, — párvadal vétségéért. Szőke Gábor s társa ellen, — m. okirathamisításért. Bodnár Imre s 2 társa ellen, — emberölés vétségéért. Január hó 25-én szerdán, Pál Lajos ellen, — sikkasztás büntetéseért. Tóth András s társa ellen, — lopás büntetéseért. Porcsin Mihályné ellen, — súlyos testisértés vétségéért. Kertész László ellen, — sajtó útján elkövetett rágalmozás vétségéért. Január hó 25-én csütörtökön, Zeirros Bálint s társa ellen, — lopás büntetéseért. Szigeti István ellen, — testisértés vétségéért. Boros Antal ellen, — lopás büntetéseért. Matyessán Vaszló ellen, — királysértés vétségéért. Január hó 26 án pénteken, Somosi József ellen, — hamis tanúsításért. Kiss József ellen, — testisértés büntetéseért. Gajdán Eszter ellen, — lopás büntetéseért. Móri Zsófia ellen, — testisértés vétségéért.

Izgalom

a Csapókerthben.

Ok nélkül esendőri hajsza.

Vasárnap délután óriási izgalmat keltett a békés Csapókerthben egész szakasz, állig felfegyverkezett esendőr megjelenése. Ennyi esendőrt egyszerre még nem láttak megjelenni a Csapókerthi birtokosok. Leirhatatlan izgalom támadt a békés lakosság közt, mert nem tudta senki, mi történhetett, hogy ennyi esendőrt vezényeltek ki a csendes Csapókerthbe.

Ez egész szakasz esendőr Boldizsár János vendéglős házához tartott, azt körül fogta és nyomban vallatásra fogta a tulajdonost, a kit azzal vádoltak, hogy nála titkos gyűléseket tartanak és azokon izgatnak a hatóságok ellen. Persze a vallatás nem lett eredményes, mert az alattomos feljelentés nem volt igaz. A feljelentő egyszerűen felültette a csendőrséget. Az esettel kapcsolatosan ma a következő, felvilágosító nyilatkozatot kaptuk:

Debrecen város legutóbb tartott közgyűlése elhatározta, hogy a Csapókerthben utnyítás céljaira Kánya Lajos és neje szőlőjét a birtokosság terhére annak előlagos tudomása és beleegyezése nélkül 8000 koronáért megveszi. E határozatról a csapókerthi birtokosság csak a lapok útján értesült, mert Kánya Lajos városi irnok, a ki a csapókerthi birtokosság I és II. járásának kertgazdája még most, de már nem sokáig, — jónak látta az eladást a birtokosság előtt elhallgatni s annak tudta és hozzájárulása nélkül nyakába varrni 8000 koronáért 8000 koronát sem érő, saját céljaira is alkalmatlan telkét. A közgyűlés határozata a csapókerthi birtokosság körében óriási izgalmat okozott, mert a kertgazda eljárását a birtokosság érdekei ellen valónak tekintették s a bir-

tokosság e hó 7-én szabályszerű módon közgyűlést tartott, ahol a vétel megfelelését egyhangulag kimondották és a felebbezést törvényes határidőben több száz birtokos aláírásával be is adták, csatolva hozzá a közgyűlési jegyzőkönyvet is.

Ez a terjedelmes felebbezés részletenként kimutatja a határozatnak úgy helytelenségét, mint alaki szempontból is tartathatlanságát, miből önként következik, hogy az meg fog változni.

E miatt aztán Kánya Lajos napdijas, aki a jó vásártól előreláthatólag el fog esni, valószínűleg dühöng, mert nem sikerül telkét háromszoros áron a birtokosság nyakába varrni s állandóan sértetget egyes birtokosokat, kiknek a felebbezést tulajdonítja s akik e miatt is megtették már eliene becsületsértésért a törvényes lépéseket.

Vasárnap, e hó 21-én pedig egész esendőr zakaszt vezényeltetett ki a Cs. p. ker. az azon alaptalan váddal, hogy ott titkos gyűléseket tartanak, ellene és a hatóságok ellen bujtogatnak. Tényleg az őrsparancsnok vezetése alatt vasárnap délután 1 órakor 12 esendőr jeleni meg az állítólagos titkos gyűlés feloszlására. Körül is fogták Boldizsár János békés polgár házat s ki hallgattak egyeseket, de a gyűlésről senki semmit sem tudott és így eredménytelenül, ahogy jöttek, visszavonultak.

Kánya Lajos kertgazda felszólása tehát teljes volt. Most csak azt kérjük a városi tanácstól, hogy a városnak ez a kisebb alkalmazottja (napdijas a bejelentő hivatalnál) a saját önző céljai érdekében büntetlenül basáskodhatik-e az adófizető polgárok felett s felhívjuk az ő viselkedésére is a tanács figyelmét. Jó lesz mielőbb a körmére kop-pintani, míg a birtokosság türelme végképen el nem fogy és nagyobb baj nem származik a dologból.

Több száz csapókeri birtokos.

Közgazdaság.

Kőbányai sertésüzlet. Budapest, január 22. Hízott sertésárak: I. Magyar elsőrendű: I. Öreg nehéz (páronként 400 kilogramon felüli súlyban) 127—129 állérig. Öreg közép (páronként 300—400 kgr-ig terjedő súlyban) 117—119 állérig. Fialat nehéz (páronként 320 kilogramon felüli súlyban) 131—133 állérig. Fialat közép (páronként 280—320 kilogrammig terjedő súlyban) 130—131 állérig. Fialat könnyű (páronként 250 kilogrammig terjedő súlyban) 128—130 állérig. — II. Magyar eredetű: Nehéz (páronként 380 kilogrammon felüli súlyban) 117—119 állérig. Közép (páronként 280—380 kilogramm súlyban) 117—119 állérig. Könnyű (páronként 240 kilogrammig terjedő súlyban) 117—119 állérig. — III. Szerbiai: Nehéz páronként 300 kilogrammon felüli súlyban 125—126 állérig. Közép (páronként 240—300 kilogrammig terjedő súlyban) 121—122 állérig. Könnyű páronként 240 kilogrammig terjedő súlyban) 118—119 állérig. IV. Romániai eredetű (Stachl) I. Nehéz (páronként 340 kilogrammon felüli súlyban) 117—119 állérig. Könnyű (páronként 240 kilogrammig terjedő súlyban) 117—119 állérig. V. Szerbiai: Nehéz (páronként 360 kilogrammon felüli súlyban) 117—119 állérig. Közép (páronként 280—360 kilogrammig terjedő súlyban) 117—119 állérig. Könnyű (páronként 240 kilogrammig terjedő súlyban) 117—119 állérig. A hízott sertés üzletirányzata élénkebb.

Regény-Csarnok.

Sulyok Vince párbaja.

Írta: Horovitz Gusztáv.

3.

— Igen! én a keresztnevét értettem. Ettől kezdve Máté Máté volt, az a sötét pont Sulyok életében, mely megzavarta nyugodt álmait és elrontotta különben kitűnő élvégét.

Egy szép napon beront hozzám Sulyok Vince dult ábrázata rosszat rejtett. Ha egy végrahajtonak dult az ábrázata, az mindig rosszat jelent. Most is így volt. Sulyok szó nélkül belevetette magát egy zsolyéba és csak azután szólalt meg.

— Megölöm, kiáltotta.

— Akkor bezárnak, feleltem anélkül, hogy kiáltottam volna.

— De ő is megöli.

— Akkor őt is bezárják.

— Kérlek hallgass meg s aztán itélj.

A nyomorult befurakodott a családi szentélyembe, hogy aztán rutul visszaéljen bizalmammal.

— Mondd meg előbb, kiről van szó.

— Máté Mátéról.

— A bukmékerről.

— Arról, arról a csámpásról. Képzeld csak csokolózott a feleségemmel.

— És a feleséged?

— Az csokolózott vele. Milyen izlés. Egy csámpás bukmékerről csak meg engemet. De meg fogom ölni.

— A feleségedet?

— Nem, a bukmékert. A feleségemet nem bántom az gyenge nő, már pedig egy gyenge nővel mindent lehet tenni. Kérlek vegyél magad mellé még valakit és provokáljátok Mátét.

— Helyes. Milyen fegyverrel akarsz verkedni?

— Semmiféle fegyverrel sem akarok verkedni, dinamittal akarom megölni azt a gazembert.

— Kedves Vince nem hiszem, hogy erre a célra találj segédeket. Ha parancsolod szívesen összeeresztünk olaszkarddal, lovassági vagy gyalogsági karddal, elül vagy hátultöltő pisztolyra, légy vagy anélkül disz táncal vagy distánc nélkül még zsebkendő végről is, de dinamittal edes barátom lehetetlen. Különben is hogy gondold te ezt a dinamit párbajt?

— Hát kérlek fölállunk mondjuk öt lépés távolságra és dinamit bombákat dobálunk egymás fejébe. Ez eredeti és sikeres elintézési módja volna ennek a lovagias ügynek.

— Valóban ez radikális elintézés, de mielőtt a komolyabb lépéseket megtennénk beszélj egy lovagias ügyekben jártas barátommal és kérlek ne tegyél addig semmit. Sulyok Vince ujról felvette a dult ábrázatát és elrohant.

Irtam egy volt képviselő barátomnak, aki szabadelvű programmal és 500 szavazattal bukott el az utolsó választásoknál, hogy keressen fel este a lakásomon.

Éppen a Sulyok esetet tárgyaltuk amikor valaki kinyitja az ajtót és szervusz kiáltással ront be.

Sulyok volt. Arca ragyogott az örömtől, a délutáni emberelő hangulatnak nyoma sem volt.

Még be sem mutathattam Sulyokot, már örömmel jelentette:

— Nem ölöm meg Mátét.

— ???

— Máté egy kiváló ember. Te, az a Máté nem is csámpás.

— Hanem?

— Csak passzióból hordja kifordítva a lábát; azt mondja, úgy könnyebben jár az ember.

— Jól van, de megcsokolta a feleségedet.

— Joga volt hozzá. Képzeld, én nem is tudtam, hogy a Máté, meg a feleségem rokonok.

— És ezt csak most tudad meg?

— Igen, kiméletből, Képzeld, irántam való kiméletből elhallgatták. Máté ugyanis feleségem első férjének unokatestvére volt.

— Hiszen az közeli rokonság.

— Ezért nem ölöm meg Mátét, sőt ezután mindig szívesen látott vendégem lesz, nehogy azt higgye a feleségem, hogy féltékeny vagyok az első férjére.

Igy végződött Sulyok lovagias ügye, mely ha nem intéződik el ilyen békésen, úgy a XX. század legszenzációsabb párbaja lett volna.

(Folyt. köv.)

Tiszavidéki Mező-Gazdák

szövetkezete

DEBRECEN, Széchenyi utca 1.

Telefon 458.

Az 1906 ik évi I számú árjegyzékünk: vetőmagvak, takarmánycikk, kőszén, műtrágyafélék, szalonna és zsír, olaj és kenőcsök, zsákok és ponyvák, gazdasági és technikai cikkek és gézeke bérszántásról megjelent és kívánatra bérmentve kiadják.

Olasz ciroktermelésre

vonatkozó előnyös feltételekről, — holdankint 40 korona kamatmentes előleg-nyújtás stb. — kétséggel szolgálunk felvilágosítással.

Egyben felhívjuk a t. c. gazdaközönséget a szövetkezetünkbe való belépésre.

A KI ELADNI KIVÁN

butort, zongorát, bort, gyümölcsöt, gabonát, üzletet, műhelyt lakást stb. vagy

A KINEK

ismeretség hiányán

házastársra, nevelőre, üzletvezetőre, könyvelőre, segédre, ispánra, gazdatisztra, kulcsárra, vinczellérre, kertészre, kulcsárnőre, gazdaszszonyra, szakácsnőre, szobaleányra mosónőre, házi- vagy irodaszolgárra, pénzeszedőre, házmeesterre, stb-re. van szüksége

A KI

mindezeket vétel vagy bérbevételi céljából keres

A KI

BÉRBEADNI KIVÁN

birtokot, házat, vadászterületet, telket, kocsit, lovat,

A KI

valamely állást betölteni kíván; legbiztosabban célt ér, ha a

„Debreczen” apró hirdetési

rovatát használja.

Serravallo

Kina-bora vassal.

Erdősítőszert gyöngéledők, vérszegények és lábadozók részére. Étvágygerjesztő, idegerősítő szer

Kiválóan jó ízű.

Több mint 40000 orvosi elismerő nyilatkozat.

Kapható: J. Serravallo-nál

Trieszt-Barcola.

A gyógyszárakban pedig 1/2 lit, 1/2 K. 60 fillér. 1 " 4 " 80 "

1906. Farsangi idényre

ajánljuk a legdivatosabb béli kelmeinket, 120 cm. fehér és színes francia batiztokat. Selymek: Christalin, Rádium, Pongonette, Taft-Messaline, Lionnaise divatos báil színekben.

Egyes beosztott, félig kész, himzett batizt és csipkével díszített selyem ruhák 20 koronától feljebb.

Selyem és csipke sálók, legyzők, báli kesztyűk, fehér és színes áttört harisnyák nagy választékban, olcsó szabot árakhoz.

SZABÓ LAJOS FIAI

(Vászon, divat és szőnyegáruháza.)

DEBRECEN, RÓZSATÉR.

Gyöngéledők a fejlődésben, vagy a tanulásban visszamaradó gyermekek, vérszegények, bágyadt, ideges, sok munkától elgyengült, könnyen izgatódó felnőttek bármilyen korban nagy sikerrel használhatják mint erősítő szert **Dr. Hommel Halmatogent**.

Az étvágyon, a szellemi és testi erő gyorsan visszatér, az egész idegrendszer megerősödik.

Kifejezetten valódi **Dr. Hammel féle Halmatogent** tessék kérni és senki se fogadjon el semmi féle utánzatot.

A Magyar Cirokipar

Részvénytársaság Budapest.

A t. gazdaközönség figyelmét felhívja azon körülményre, hogy igen előnyös feltételek mellett hajlandó

olasz cirok

termelésére előszerződéseket kötni egy vagy több évre. A szerződési feltételekkel, valamint a termeltetésre vonatkozó minden utbaigazítással készséggel szolgál Hajdumegyei képviselője

Holländer Adolf és Fia cég

Debrecen, Piac-utca 28. szám.

Az „ÜSTÖKÖS”

legelterjedtebb és legrégibb élelapp.

49. évfolyam.

Megjelen minden csütörtökön.

Művészieszen illusztrált: adomái, kitünő rovatai folytán a legkedveltebb hetilap

Előfizetési ára: 1/4 évre 4 korona.

Lapunk előfizetői (nyilvános helyiségek kivételével) 3 koronáért kapják,

ha általunk rendelik meg az „Üstökös”, vagy egy címszallagot beküldenek

a szerkesztőség és kiadóhivatal címére:

BUDAPEST, VI. kerület, Desseffy-utca 26. szám.

Utalványok így címezendők: ÜSTÖKÖS—BUDAPEST.

Ajándék! Minden előfizető megkapja ujév után a „Jókai 25 regénye modern kiadásban” című illusztrált díszkötetet. (Egy album Pál Hugó illusztrációival.)

Dürkopp-varrógépek

családok használatára, himzésre kitünően használható.

Ipari célokra a legjobban megfelel.

Dürkopp és Társa

Gráz.

Szétküldési raktár: Bécs.

Dr. Politzer Sanatóriuma

és vizgyógyintézele,

Nagyvárad, **Szilágyi Dezső-u. 7. sz.**

Egész éven át nyitva.

Vizgyógymódok. Villanygyógyászat, szénsavas-, törpefenyő és ásvány fürdők, forrólég kezelés, Vibratio massage hízaló és soványító gyóymód. Inhalatiók.

Javallatok: Idegesség minden neme szív, tüdőbaj. Edző eljárások. Izom és izom csúznál forró lélegeztéssel bámalatos gyóymódmények. — Kitünő ellátás, szép betegszobák, penzió (lakás és ellátás) naponta 5 és 7 korona. Állandó orvosi felügyelet. Felvilágosítással szivesen szolgál!

Dr. POLITZER JAKAB, az intézet tulajdonosa és vezetője.

Tizenhárom újabb letartóztatás!

sem okoz nagyobb feltűnést mint hogy **HEGEDÜS ARMIN** rőfös- és női divat áruháza

teljes elköltözés miatt feloszlik.

Az egész nagy raktárt véggel és méterenkén és darabonként is elárusítom.

Különös figyelmet érdemel és csak végezámra kerül eladásra a legelső gyárakból beszerzet schifon és vászon neműek az eddigi árak feléért.

Berendezés eladó!

Üzlethelyiség kiadó!

HEGEDÜS ARMIN-nal,

DEBRECEN, PIAC-UTCA, BIKÁ-SZÁLODA MELLETT, TISZA-PALOTÁVAL SZEMBEN.

PIR HIRDETÉSEK.

Díja 10 szóig 30 fillér, minden további szó 3 fillér vas agabb be úkkel nyomtatott szó 6 fillér

Levélbeli tudakozódásokra pontosan válaszolunk, ha a szükséges bélyeg beküldetik. Apró hirdetések előre fizetendők.

A DEBRECENI
Keresztösségének
Kiadóhivatalának
Telefon száma
412.

Eladás.

Olcsó bor!

tisztán kezelt faj borok kaphatók MERKLI FE RENCnél Fűvészkert-u. 14. 1 liter Ezerjó 25 kr. Rizling 26 kr. Ezerjó Ó 80 kr. Rizling 40 kr. — 1 K. törm. csokoládé 90 kr. 100 K. száraz cseri-*idgyfa* 1 frt. haza szállítva. Telefon 374. Bor 5 és 10 literes háló-*okban* is kapható.

Egy férfi

állást keres. Cime Eötvös-*utca* 27. Molnár János.

„Tiszti szivarka hüvely“

valódi Egyiptomi „Verge egészségi papírból“ minden arab be szót nicotín fűvel ellátva csakis Merkli-nél kapható Fűvészkert u. 14. Telefon 374. *ment* ott van a világhírű „Progress“ egészségi hüvely gyár főraktára s csak ott kapható 100 db „Tiszti“ hüvely 10 Rákócsy 14 Ambre 12 — Klug 08 kr.

Jó családból

való fiu tanulnak felvételt Bősörményi István fűszer üzletében Petöfi tér 12. szám.

Regények, dicsmüvek

mind nemű könyvek új és használt állapotban potom áron kaphatók Harmathy könyvkereskedésében Fűvészkert-u. 13. Régiségek megvételnek. Könyvek részlet fizetésre is kaphatók. Telefon. 374.

A Richter-féle Horgony-Kőépítőszekrények

az egyedül foglalkozási játék a melyet a gyermekek mindig szívesen játszanak. Egyig játékszer sem oly sokoldalú, érdekes és olcsó, mint az elpusztíthatatlan Horgony-Kőépítőszekrény, mely minden egyes kiegészítőszekrényvel tanulságosabbá és a gyermekre nézve kedveltebbé válik. Néhány év óta minden egyes Horgony-Kőépítőszekrény a gyorsan kedvelté vált

Horgony-Hidépítőszekrények

által is természetesen kiegészíthető, úgyhogy a gyermekek egy ilyen szekrény beszerzése után pompás vashidakat is felállíthatnak.

Hogy mindenkoru gyermek számára egy megfelelő szekrényt könnyen és biztosan kiáltszthassunk, hozassuk meg az alant jegyzett cégtől a szép képea kőépítőszekrény árjegyzéket, mely kívánatra ingyen beküldetik és számos építési minta-és felette érdekes elismerő nyilatkozatot tartalmaz.

A Richter-féle Horgony-Kőépítőszekrények és Horgony-Hidépítőszekrények, valamint a Horgony-Mozsai- és egyéb felette érdekes rakási-játékok minden finomabb játékszerüzletben 75 fillértől, 1.50, 3 koronáig és magasabb áron kaphatók. A sok utánzat miatt azonban bevásárláskor igen óvatosaak legyünk és minden egyes szekrényt a híres „Horgony“ gyárjegy nélkül mint hamisítvány visszautasítsunk; mert okatlan volna jó pénzt egy értéktelen hamisítványért kifizetni. A ki zenekedvelő, az kérje meg árjegyzéket a híres mporator zenélőművekről és beszélgőpokról.

Richter F. Ad. és Társa,

kir. udvari és kamarei szállítók, **BEÜS,**

Iroda és raktár: **I. Operngasse 16, Gyár: XIII/1 (Hietzing).**
Rudolstadt, Nürnberg Olten (Sváje), Rotterdam, Szt.-Pétervári, New-York

Meggyőződhet

áruink versenyképességéről, mert kötésszerűleg megvettünk a

legnagyobb vászonszövőgyárak

egyikétől 10000 vég 30 rőfös legkitünőbb minőségű vásznat, tehát szállíthatunk minden magánfogyasztónak és viszontelárusítónak

legelsőrendű rumburgit 84 ctmtr széles 5 frt 70 krjával
legfinomabb battisztvásznat 84 „ „ 6 „ 10 „

eszerint legalább 30 százalékkal olcsóbban mint bárki más, utánvét vagy a pénz előleges beküldése mellett.

== Meg nem felelő áruért a pénz visszaadatik. ==

Senki el ne mulassza e soha vissza nem térő kedvező alkalmat!

MELLER L. Egyed.

Hungaria Vászonáruház

Budapest V. Váci-körut 26.

Globin

legjobb és legfinomabb
cipőtisztítószer

Cs pke maradákok félárban.

Egész Debrecen rézete

Szállagmaradékok félárban.

az, hogy

Vigyázz! Löwy F. cégnél. Kékre festett kirakat.

rőfös és női divat áruháza, Debrecen Piac-u. 24. sz.

Jól és olcsón lehet vásárolni női divat és legújabb angol kelméket, úgy rumburgi vásznakat, mint mindentéle damaszt árut, szövet garnitúrát, szőnyeg, függöny és butor kelméket.

Saját készítésű **Paplanom** a legjobb és legolcsóbb minden minőségben és színben, állandó nagy választék van raktáron; legújabb:

1 mtr. Rádium 120 cmt. széles frt. 2.50. 1 mtr. 80 cmt. széles Batiszt 35. 38. 45.
1 mtr. Christalin 120 cmt széles frt. 1.75. 1 mtr. 120 cmt. széles Batiszt 50. 55. 65.

Guffirozott crep fodor minden színben mtr. 22 kr.

1 drb. selyem színházi Blous (divatos) 5.75. — ugyanolyan himzett elejtű 7.50 kr.

Menyasszonyok!!! csakis itten vásároljanak!